

ประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง

เรื่อง รับผิดชอบการจัดตั้งพรรคนิติมหาชน

ด้วยนายทะเบียนพรรคการเมือง ได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง ชื่อ พรรคนิติมหาชน ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ไว้ในทะเบียนพรรคการเมือง เลขที่ ๑๖/๒๕๕๓ ตั้งแต่วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๓ โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับนโยบายพรรคการเมือง ขอบบังคับพรรคการเมือง และรายชื่อคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองของ พรรคนิติมหาชน ดังนี้

นโยบายพรรคนิติมหาชน พ.ศ. ๒๕๕๓

พรรคนิติมหาชน จะส่งเสริมความรู้ทางด้านกฎหมายขั้นพื้นฐานตลอดจนสิทธิอันพึงมีพึงได้จากรัฐแก่ประชาชนทั้งมวลเพื่อที่ประชาชนทุกคนควรต้องรู้กฎหมายขั้นพื้นฐานเพื่อเป็นการดำรงชีพประจำวันและจะทำให้เกิดความสงบสุขขึ้นในสังคมและประเทศชาติ

เพื่อความชัดเจนในแนวทางปฏิบัติ พรรคนิติมหาชนจึงกำหนดนโยบาย ดังนี้

- นโยบายด้านการเมืองและการปกครอง
 - เทิดทูนพระมหากษัตริย์และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
 - ส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองของประเทศตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

(๓) สร้างระบบบริหารจัดการของภาครัฐให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ รวมทั้งมีกลไกการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ

(๔) เสริมสร้างกระบวนการปฏิรูปการเมืองและการสร้างวัฒนธรรมทางการเมือง ที่ดีอย่างต่อเนื่อง

(๕) ผลักดันกระบวนการปฏิรูปราชการ ตามกรอบแนวทางแผนปฏิรูประบบราชการและแผนปฏิรูประบบบริหารภาครัฐ

๒. นโยบายด้านเศรษฐกิจ

(๑) ส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้านในด้านการค้า การลงทุน การอุตสาหกรรม การพลังงาน การท่องเที่ยว การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และโครงสร้างพื้นฐาน

(๒) เพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของพื้นที่ชายแดน

(๓) ปรับกลไกมาตรการ และกฎระเบียบภาครัฐที่เอื้ออำนวยต่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน

(๔) พัฒนาเศรษฐกิจมหภาคเพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการขยายตัวอย่างยั่งยืน

(๕) ปรับโครงสร้างการผลิตเพื่อพัฒนาฐานการผลิตของประเทศให้เข้มแข็ง

(๖) พัฒนาด้านเศรษฐกิจเพื่อเสริมสร้างรายได้และอาชีพของประชาชน

(๗) ส่งเสริมระบบสถาบันการเงินและสนับสนุนเงินบาทให้เป็นเงินสกุลสากล

๓. นโยบายทางด้านสังคมและวัฒนธรรม

(๑) ขจัดแหล่งอบายมุข ยาเสพติด และสิ่งที่เป็นภัยต่อสังคมและวัฒนธรรมไทย

(๒) จัดให้มีที่อยู่อาศัยแก่ผู้มีรายได้น้อยอย่างพอเพียง

(๓) ให้การสงเคราะห์แก่ผู้ไร้ที่พึ่ง คนพิการ ทูพพลภาพ และผู้ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้อย่างทั่วถึง

(๔) ส่งเสริมสิทธิของสตรีให้มีความเท่าเทียมชายในทุกด้าน

(๕) ส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรมอันมีคุณค่าของชาติให้แก่เยาวชนในสังคม

(๖) จัดให้มีระบบบริการพื้นฐานทางสังคมเพื่อคนยากจนอย่างทั่วถึง

๔. นโยบายด้านการศึกษา

(๑) ขยายการศึกษาภาคบังคับถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยรัฐจัดให้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

(๒) ส่งเสริมการศึกษานอกระบบ โดยกำหนดหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของแต่ละท้องถิ่น

(๓) ปฏิรูปการศึกษาตั้งแต่ชั้นอนุบาล เน้นวิถีคิดที่ริเริ่มสร้างสรรค์และวิถีจินตนาการ การศึกษาแบบรวมหมู่ เน้นการประสานระหว่างทฤษฎีกับการปฏิบัติ ให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันประสานการเรียนรู้เข้ากับความเป็นจริงทางสังคมไทย และใส่ความรู้กฎหมายเบื้องต้นเข้าไปในหลักสูตรระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา

(๔) พัฒนาระบบการเรียนรู้ให้คนไทยทุกคนคิดเป็น ทำเป็น เรียนรู้ที่จะพัฒนาตนเองให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

(๕) เสริมสร้างฐานความรู้ทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เคมี ฟิสิกส์ และเทคโนโลยีควบคู่ไปกับการรักษามรดกภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนมีการพัฒนาการเรียนรู้และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและวิทยาการสมัยใหม่

(๖) ส่งเสริมระบบการศึกษาเป็นกลไกกำหนดทิศทางของสังคม

(๗) ส่งเสริมท้องถิ่นชุมชน สถาบันการศึกษาและองค์กรวิชาชีพมีส่วนร่วมจัดการศึกษาและฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

(๘) ส่งเสริมโรงเรียน สถาบันการศึกษาและวัดให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ทุกด้าน

(๙) จัดตั้งกองทุนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่บริหารโดยชุมชน รวมถึงกองทุนผู้ด้อยโอกาส และกองทุนผู้มีความสามารถพิเศษ

(๑๐) จัดการศึกษาอย่างทั่วถึงทุกระดับและส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตให้ความสำคัญกับการศึกษาเพื่อคนยากจนและผู้ด้อยโอกาส

(๑๑) กระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาและบริหารบุคลากร การศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการพร้อมทั้งส่งเสริมองค์กรเอกชนให้มีส่วนร่วม

๕. นโยบายด้านสาธารณสุข

(๑) พัฒนาระบบบริการสาธารณสุขและระบบสวัสดิการทางสังคมที่มีคุณภาพเป็นธรรมทั่วถึงและคุ้มครองต่อเนื่อง ครอบคลุมประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาส ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสุขภาพนำไปสู่การพึ่งตนเอง

(๒) จัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนที่บริหารโดยชุมชนและสนับสนุนให้เชื่อมโยงเป็นเครือข่าย

(๓) ให้ประชาชนได้รับความรู้ด้านสุขภาพและให้การคุ้มครองผู้บริโภคอย่างสม่ำเสมอ

๖. นโยบายด้านแรงงาน

(๑) พัฒนาฝีมือแรงงาน เพื่อยกระดับแรงงานของไทยและส่งเสริมให้มีการศึกษาสำหรับผู้ใช้แรงงาน

(๒) ยกระดับมาตรฐานในการดำรงชีพของผู้ใช้แรงงานให้สูงขึ้น

(๓) ส่งเสริมการคุ้มครองแรงงานและมาตรการความปลอดภัยในการทำงาน ทั้งแบบทวีภาคีและไตรภาคี ให้นายจ้างและลูกจ้างมีความสัมพันธ์อันดีแก่กัน

(๔) คุ้มครองแรงงานเด็กสตรีไม่ให้ถูกเอารัดเอาเปรียบจากนายจ้าง

๗. นโยบายด้านความมั่นคงและการต่างประเทศ

(๑) ส่งเสริมและสนับสนุนให้กองทัพกระทำตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ

(๒) ส่งเสริมกองทัพให้มีบทบาทหน้าที่ร่วมมือเสริมสร้างความสัมพันธ์กับ ประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศ

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนให้กองทัพ พัฒนากำลังคนทุกระดับให้มีความรู้ ทักษะทางด้านวิศวกรรม ด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนากองทัพและ ประเทศ

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนให้กองทัพ พัฒนาสวัสดิการแก่ทหารและครอบครัว

(๕) ส่งเสริมมิตรภาพและความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาค เอเชีย - แปซิฟิก

(๖) เพิ่มพูนและพัฒนาความสัมพันธ์กับมิตรประเทศทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินการให้เขตการค้าเสรีอาเซียนประสบผลสำเร็จ

(๗) เสริมสร้างบทบาทของประเทศไทยในเวทีระหว่างประเทศในด้านต่าง ๆ

๘. นโยบายด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

(๑) รมรณรงค์การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยให้ ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษา

(๒) ให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับผลกระทบของขยะและน้ำเสีย
ต่อสิ่งแวดล้อมในระดับหมู่บ้านและชุมชน

(๓) สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ป่าและสิ่งแวดล้อม สนับสนุนชุมชนให้มี
ส่วนร่วมดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๔) แก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ให้ทันสมัยและกำหนดมาตรการลงโทษทางสังคม

ข้อบังคับพรรคนิติมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๓

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๑ พรรคการเมืองนี้มีชื่อว่า “พรรคนิติมหาชน” เรียกชื่อย่อภาษาไทยว่า
“น.ม.” เรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า “LAWYER PUBLIC PARTY” และเรียกชื่อย่อ
เป็นภาษาอังกฤษว่า “L.P.P.”

ข้อ ๒ ภาพเครื่องหมายพรรคและความหมายพรรคนิติมหาชน

ภาพเครื่องหมายเป็นรูปวงกลม ภายในวงกลมด้านในเป็นรูปพานรัฐธรรมนูญ มีพื้นสีขาว ส่วนตราชูเป็นสีน้ำเงิน ลายกนกเป็นสีทอง และมีพื้นเป็นสีขาว ภายในวงกลมด้านนอกมีอักษรภาษาไทยว่า “พรรคนิติมหาชน” และอักษรภาษาอังกฤษว่า “LAWYER PUBLIC PARTY” เป็นสีน้ำเงินและลายกนกเป็นสีแดง ซึ่งมีความหมายของสี ดังนี้

สีแดง	หมายถึง	ชาติ (ประชาชน)
สีขาว	หมายถึง	ประชาธิปไตยที่ขาวสะอาด บริสุทธิ์
สีน้ำเงิน	หมายถึง	ความมั่นคง
สีทอง	หมายถึง	ความเจริญรุ่งเรืองของชนในชาติ

ความหมายว่า พรรคนิติมหาชน มุ่งส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายพื้นฐานแก่ประชาชนทุกหมู่เหล่า ทั้งนี้เพื่อจะทำให้เกิดความสงบสุขและความเจริญรุ่งเรืองเกิดขึ้นในสังคมและประเทศชาติ

ข้อ ๓ ตราयाงเครื่องหมายสำหรับประทับรับรองเอกสารของพรรคเป็นเครื่องหมายย่อในลักษณะเดียวกัน ตามข้อ ๒ หากแต่ใช้สีเดียวกัน และสีพื้นของเครื่องหมายไม่มี ดังภาพ

ข้อ ๔ สำนักงานใหญ่ของพรรคตั้งอยู่ที่ ๕๖/๒๑ หมู่ที่ ๑๕ ถนนรามอินทรา ๔๒ แขวงคันนายาว เขตคันนายาว กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๓๐

การโยกย้ายที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของพรรคให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการบริหารพรรคโดยมติเห็นชอบไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการบริหารพรรคทั้งหมด

ข้อ ๕ สาขาพรรคนิคมมหาชน ที่ได้รับอนุมัติให้จัดตั้งขึ้น ณ ที่ใด ให้เรียกชื่อว่า สาขาพรรคนิคมมหาชน สาขา โดยมีชื่อของท้องถิ่นนั้นต่อท้ายด้วย

ข้อ ๖ อุดมการณ์และวัตถุประสงค์ของพรรค คือ

(๑) พรรคจัดตั้งขึ้นมาเพื่อให้เป็นพรรคการเมืองของปวงชนชาวไทยและดำเนินทางการเมืองตามวิถีทางแห่งระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๒) พรรคจักเป็นตัวแทนของปวงชนชาวไทยทั้งปวงโดยไม่จำกัดเชื้อชาติ ศาสนา และไม่เลือกว่าปวงชนนั้นๆ จะอยู่ในองค์กรใด วันไว้แต่บุคคลหรือองค์กรนั้นๆ เป็นปรปักษ์ต่อความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

(๓) พรรคจักรักษาวินัยธรรม คุณธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของชาติ

(๔) พรรคจักยึดมั่นและปฏิบัติตามข้อบังคับและนโยบายของพรรคด้วยวิธีการประชาธิปไตย

(๕) พรรคจักปฏิบัติงานทางการเมืองเพื่อมุ่งมั่นที่จะรักษาผลประโยชน์ของปวงชนชาวไทยและประเทศชาติเป็นหลัก

(๖) พรรคจักรักษาและสร้างเสริมสัมพันธไมตรีกับทุกชาติทุกประเทศในสากลโลกในลักษณะประสานประโยชน์และอย่างมีเกียรติแก่กันและกัน

หมวด ๒

สมาชิกภาพ

ข้อ ๗ สมาชิกพรรค มี ๒ ประเภท คือ

(๑) สมาชิกกิตติมศักดิ์

(๒) สมาชิกสามัญ

ข้อ ๘ สมาชิกกิตติมศักดิ์ ได้แก่ บุคคลที่มีอุปการคุณต่อพรรค หรือ ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษหรือผู้เชี่ยวชาญที่คณะกรรมการบริหารพรรคมีมติให้เชิญเข้ามา เป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์ไม่ต้องเสียค่าบำรุง

ข้อ ๙ สมาชิกสามัญ ได้แก่ บุคคลที่ยื่นใบสมัครตามข้อบังคับพรรค และ คณะกรรมการบริหารพรรคมีมติอนุมัติให้เป็นสมาชิกได้

ข้อ ๑๐ ผู้เป็นสมาชิกสามัญ ต้องเสียค่าบำรุงพรรคประจำปี ส่วนอัตรา จะเก็บเท่าไรและจะเก็บเมื่อใดนั้นให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อ ๑๑ บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ มีสิทธิเข้าเป็นสมาชิกของพรรค

(๑) มีสัญชาติไทยโดยกำเนิด

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ในวันที่ยื่นใบสมัครเข้าเป็นสมาชิก

(๓) ไม่เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

(๔) ไม่เป็นคนที่ศาลสั่งให้เป็นบุคคลไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ

หรือบุคคลล้มละลาย

(๕) ไม่ถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล หรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

(๖) ไม่อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

- (๗) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๘) ไม่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองอื่น
- (๙) เลื่อมใสการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๑๐) มีความเข้าใจในนโยบายพรรค ตั้งใจสนับสนุนกิจการของพรรคและจะปฏิบัติตามข้อบังคับพรรคทุกประการ

ข้อ ๑๒ การสมัครเป็นสมาชิกพรรคให้ผู้สมัครยื่นใบสมัครตามแบบพิมพ์ของพรรคต่อเลขาธิการพรรค หรือต่อประธานสาขาพรรคแล้วให้เลขาธิการพรรคพิจารณาเสนอต่อคณะกรรมการบริหารพรรคและเมื่อคณะกรรมการบริหารพรรคอนุมัติให้รับเป็นสมาชิกได้สมาชิกผู้นั้นมีสิทธิได้รับบัตรประจำตัวสมาชิกพรรคไว้เป็นหลักฐานด้วย

ข้อ ๑๓ การคัดค้านผู้สมัครเป็นสมาชิกสามัญ ต้องทำเป็นหนังสือสมาชิกสามัญรับรองไม่น้อยกว่าสามคนและต้องชี้แจงเหตุผลในการคัดค้านประกอบด้วย

คำคัดค้านให้ยื่นต่อเลขาธิการพรรค หรือประธานสาขาพรรคแล้วแต่กรณีและให้สงวนคำคัดค้านไว้เป็นความลับ

เมื่อมีคำคัดค้านดังกล่าว การออกเสียงลงคะแนนของคณะกรรมการบริหารพรรคเพื่อรับหรือไม่รับ ผู้ถูกคัดค้านเป็นสมาชิกให้ออกเสียงโดยลงคะแนนลับ

ข้อ ๑๔ ถ้าคณะกรรมการบริหารพรรคมีมติไม่รับผู้ใดเป็นสมาชิกสามัญ โดยจะมีคำคัดค้านหรือไม่ก็ตามให้มีหนังสือแจ้งไปให้ผู้นั้นทราบโดยเร็ว คำวินิจฉัยของคณะกรรมการบริหารพรรคให้ถือเป็นที่สุด

ข้อ ๑๕ สมาชิกพรรคของสมาชิกสิ้นสุดลงเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ไปเป็นสมาชิกพรรคการเมืองอื่น

(๔) ขาดคุณสมบัติการเป็นสมาชิกตามข้อบังคับพรรค ข้อ ๑๑

(๕) คณะกรรมการบริหารพรรคมีมติให้ออกตาม ข้อ ๑๐๑

(๖) ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบหรือเลิกพรรค

ข้อ ๑๖ การสิ้นสุดของสมาชิกพรรค ตามข้อ ๑๕ (๕) ถ้าสมาชิกผู้ใดดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วยมติของพรรคต้องเป็นมติของที่ประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคและมีติดังกล่าวต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคทั้งหมด และการลงมติให้ลงคะแนนลับเท่านั้น แต่ถ้าสมาชิกผู้นั้นได้อุทธรณ์ต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พรรคมีมติคัดค้านว่าติดังกล่าวมีลักษณะตามมาตรา ๔๗ วรรคสามของรัฐธรรมนูญ และศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าติดังกล่าวมิได้มีลักษณะตามมาตรา ๔๗ วรรคสามของรัฐธรรมนูญ ให้ถือว่าสมาชิกภาพสิ้นสุดลงนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย แต่ถ้าศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าติดังกล่าวมีลักษณะตามมาตรา ๔๗ วรรคสามของรัฐธรรมนูญ สมาชิกผู้นั้นอาจเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย

ให้หัวหน้าพรรคส่งรายงานหรือเอกสารเกี่ยวกับการมีมติไปยังประธานรัฐสภา และนายทะเบียนพรรคการเมืองภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่พรรคมีมติ

ข้อ ๑๗ การลาออกจากสมาชิกภาพของพรรคให้ปฏิบัติดังนี้

(๑) สมาชิกกิตติมศักดิ์ ยื่นหนังสือเป็นหลักฐานต่อเลขาธิการพรรคและมีผลเมื่อหัวหน้าพรรคลงนามรับใบลาออก

(๒) สมาชิกสามัญยื่นใบลาออกต่อสำนักงานใหญ่ของพรรค และมีผลเมื่อเจ้าหน้าที่สำนักงานใหญ่พรรคได้ลงเลขรับหนังสือแล้ว

หมวด ๓

สิทธิและหน้าที่ของสมาชิกพรรค

ข้อ ๑๘ สมาชิกพรรคมีสิทธิดังต่อไปนี้

(๑) มีสิทธิในการเสนอข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อพรรค

(๒) มีสิทธิได้รับการคัดเลือกจากพรรคให้เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรคในการเลือกตั้งทั้งปวงที่ราษฎรเป็นผู้ใช้สิทธิ

(๓) มีสิทธิได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้งเป็นผู้ปฏิบัติงาน คณะทำงาน หรือกรรมการสาขาพรรคการเมืองหรืออนุกรรมการในคณะต่างๆ หรือกรรมการบริหารพรรคตลอดจนที่ปรึกษาพรรค

(๔) สิทธิอื่นๆ ที่คณะกรรมการบริหารพรรคจะพิจารณาเป็นกรณีไป

(๕) สมาชิกที่ได้รับสิทธิดังกล่าวย่อมมีคุณสมบัติเหล่านี้ คือ

(ก) สามารถอธิบายอุดมคติ นโยบายและข้อบังคับของพรรคให้ประชาชนเข้าใจและยินดีเข้าร่วมเป็นสมาชิกพรรคทั่วไป

(ข) เป็นผู้ที่ไม่มียุทธศาสตร์ขัดแย้งหรือบกพร่องจนได้รับการตำหนิจากคณะกรรมการบริหารพรรคและหรือจากสมาชิกพรรคทั่วไป

(ค) เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องและพากเพียรในการปฏิบัติตามอุดมคติของพรรคจนปรากฏผลตามความมุ่งหมายของพรรค

(ง) มีคุณสมบัติอื่นๆ เช่น ทางด้านวิชาการหรือประสบการณ์ที่เป็นผลสำเร็จ และมีความพร้อมต่อการปฏิบัติงาน

(๖) ถ้าสมาชิกพรรคในสัดส่วนดังต่อไปนี้

(ก) สมาชิกพรรคที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในขณะนั้นมีจำนวนน้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคทั้งหมด หรือ

(ข) กรรมการบริหารพรรค จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการบริหารพรรค หรือ

(ค) สมาชิกสามัญของพรรคจำนวนไม่น้อยกว่าห้าสิบคนเห็นว่ามิตติหรือข้อบังคับพรรคในเรื่องใดจะขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญหรือขัดแย้งกับหลักการพื้นฐานของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมีสิทธิร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามติหรือข้อบังคับดังกล่าวขัดแย้งกับหลักการพื้นฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขให้มิตติหรือข้อบังคับนั้นเป็นอันยกเลิกไป

ข้อ ๑๕ สมาชิกพรรคมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ร่วมรับผิดชอบต่อเสถียรภาพของพรรคและให้ความร่วมมือในกิจกรรมของพรรคด้วยจิตสำนึกในอุดมคติของพรรคในฐานะเป็นเจ้าของพรรคร่วมกัน

(๒) สนับสนุนสมาชิกพรรค ผู้ที่พรรคได้พิจารณาส่งลงสมัครรับเลือกตั้ง ในทุกระดับและให้ความร่วมมือในการดำเนินงานของพรรคด้วยความเต็มใจและ บริสุทธิ์ใจเพื่อความก้าวหน้าของพรรค

(๓) ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับของพรรคอย่างเคร่งครัดปฏิบัติตาม นโยบายและมติของพรรคอย่างจริงจัง

(๔) ต้องชำระค่าบำรุงตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

หมวด ๔

ความรับผิดชอบของพรรคต่อสมาชิก

ข้อ ๒๐ ความรับผิดชอบของพรรคต่อสมาชิก ดังนี้

(๑) พรรคจะดำเนินการทางการเมืองอย่างจริงจังเพื่อให้พรรคก้าวไปสู่การมี บทบาททางการเมืองและการเข้าสู่การบริหารประเทศเพื่อความผาสุกของปวงชนชาวไทย

(๒) พรรคจะจัดการส่งเสริมสถานภาพของสมาชิกให้มีสมรรถภาพต่อการ ดำรงชีวิตของตนเองและครอบครัว และจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์เพื่อสมานสามัคคี ระหว่างมวลสมาชิกทั่วประเทศ

(๓) พรรคจะช่วยสนับสนุนส่งเสริมเพื่อเพิ่มคุณภาพแห่งสมาชิกให้แก่ สมาชิกพรรคด้วยการให้ความรู้ในวิชาชีพต่างๆ ตามความเหมาะสมและตามฐานานุรูป

(๔) พรรคมีหน้าที่รับเรื่องราวร้องทุกข์ และให้ความช่วยเหลือแก่สมาชิกพรรค ที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมตามกรอบแห่งกฎหมายและข้อบังคับพรรค

(๕) พรรคจะส่งเสริมและให้การอบรมเพื่อพัฒนาคุณภาพบุคคลให้ดียิ่งขึ้น

หมวด ๕

การให้ความรู้ทางการเมืองแก่สมาชิกพรรค และประชาชนทั่วไป

ข้อ ๒๑ เพื่อเป็นการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจทางการเมืองแก่สมาชิกพรรคและประชาชนโดยทั่วไปอันจะส่งผลให้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขบนวิถีทางระบบรัฐสภา เป็นที่ศรัทธาและเชื่อมั่นของปวงชนชาวไทย พรรคจึงได้กำหนดแนวทางการให้ความรู้ทางการเมืองแก่สมาชิกพรรค และประชาชนทั่วไปดังต่อไปนี้

(๑) พรรคจะจัดเตรียมบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มีความเชี่ยวชาญในแต่ละสาขาอาชีพ เพื่อฝึกอบรมแก่สมาชิกพรรค และประชาชนทั่วไป

(๒) พรรคจะรวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมเพื่อกระตุ้นเตือนให้สมาชิก และประชาชนทั่วไปเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง เพื่อสิทธิประโยชน์ของพวกเขายิ่งขึ้น

(๓) พรรคจะส่งเสริมและสนับสนุนการรวมตัวกันในรูปแบบขององค์กรชุมชนท้องถิ่น เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิ การจัดการ การดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติของท้องถิ่น ตลอดจนปลูกฝังสิทธิทางการเมืองที่พึงมี

(๔) พรรคจะส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มกันของสมาชิกในแต่ละสาขาอาชีพ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจทางการเมืองร่วมกับบุคลากรของพรรคอย่างสม่ำเสมอ

(๕) พรรคจะเผยแพร่ความรู้ทางการเมือง หรือการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง โดยผ่านสื่อมวลชนอย่างน้อยปีละสามครั้ง

(๖) พรรคจักส่งเสริมให้สมาชิกและประชาชนทั่วไปได้เข้าชมหรือเข้าฟังการอภิปรายหรือบรรยายทางการเมือง

หมวด ๖

วินัยและจรรยาบรรณของสมาชิกพรรค

ข้อ ๒๒ เพื่อให้สมาชิกพรรคร่วมกันสร้างพรรคนิคมหาชนให้เป็นพรรคการเมืองที่มีคุณภาพเป็นที่ศรัทธาและไว้วางใจของปวงชนชาวไทย จึงกำหนดวินัยไว้ ดังต่อไปนี้

(๑) สมาชิกพรรคทุกระดับต้องยึดมั่นในอุดมการณ์ของพรรคและไม่ฝ่าฝืนต่อระเบียบข้อบังคับพรรค มติของคณะกรรมการบริหารพรรค รวมทั้งคำสั่งและประกาศของพรรคอย่างจริงจัง

(๒) ไม่ใช่ความเป็นสมาชิกพรรคไปแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว หรือเพื่อบุคคลอื่นโดยขัดกฎหมาย

(๓) สมาชิกพรรคต้องไม่โจมตีหรือวิพากษ์วิจารณ์สมาชิกพรรคด้วยกัน หรือองค์กรของพรรคต่อบุคคลภายนอกในทางที่เสียหาย

(๔) สมาชิกพรรคต้องไม่ปกปิดความผิดและไม่ละเลยต่อการแจ้งความผิดของสมาชิกพรรค ที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชื่อเสียงของพรรค ทั้งนี้ต้องรีบแจ้งให้กรรมการบริหารพรรคได้รับทราบทันที

(๕) สมาชิกพรรคต้องไม่ฝ่าฝืนกฎหมายหรือศีลธรรมอันเป็นที่เคารพของบุคคลและวงการทั่วไป

(๖) ผู้ปฏิบัติงานของพรรคไม่พึงนำความลับของพรรคที่ได้มติดำไว้เปิดเผยต่อบุคคลอื่น แม้จะไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อพรรคก็ตาม

(๗) ในการดำเนินงานทางรัฐสภา สมาชิกพรรคจะต้องปฏิบัติตามมติของพรรคที่ได้มีมติไว้

ข้อ ๒๓ เพื่อเป็นการสร้างเสริมและจรรโลงระบบพรรคการเมือง และทำให้การเมืองมีคุณธรรม สมาชิกพรรคควรได้ยึดถือและปฏิบัติตามจรรยาบรรณทางการเมืองดังต่อไปนี้

(๑) มีความสำนึกในการเทิดทูนสถาบันชาติ - ศาสนา - พระมหากษัตริย์

(๒) มีการประพฤติและการดำรงชีพด้วยความมีคุณธรรมและอยู่ในกรอบแห่งกฎหมาย

(๓) ต้องศึกษาและทำความเข้าใจในเอกสารนโยบายและข้อบังคับของพรรค

(๔) มีความกระตือรือร้นในการสร้างองค์กรพรรคให้เติบโตใหญ่ด้วยการเชิญชวนบุคคลอื่นเข้ามาเป็นสมาชิกพรรค

(๕) มีจิตสำนึกและรับผิดชอบงานตามที่ได้รับมอบหมายจากพรรคอย่างจริงจัง

(๖) ขอมรับการปรับปรุงตัวเองเพื่อก่อให้เกิดความสามัคคีและประสิทธิภาพของพรรค

(๗) ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองที่ดีของบ้านเมือง

หมวด ๗

คณะกรรมการบริหารพรรคและที่ปรึกษาพรรค

ส่วนที่ ๑

คณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อ ๒๔ ให้มีกรรมการคณะหนึ่งเป็นคณะกรรมการบริหารพรรคซึ่งเป็นองค์กรหลักในการบริหารพรรค โดยเลือกตั้งจากสมาชิกสามัญ ซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ในที่ประชุมใหญ่จำนวนไม่น้อยกว่าสิบห้าคน ประกอบด้วย

- (๑) หัวหน้าพรรค
- (๒) รองหัวหน้าพรรค (ไม่เกินเก้าคน)
- (๓) เลขาธิการพรรค
- (๔) รองเลขาธิการพรรค (ไม่เกินเก้าคน)
- (๕) เภรัญญิกพรรค
- (๖) โฆษกพรรค
- (๗) กรรมการบริหารอื่น ๆ

ข้อ ๒๕ ในการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคให้ดำเนินการในที่ประชุมใหญ่ตามลำดับ ดังนี้

- (๑) เลือกตั้งหัวหน้าพรรคหนึ่งคนในการเสนอชื่อผู้เป็นหัวหน้าพรรคต่อที่ประชุมใหญ่ต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าเก้าคน
- (๒) ให้ที่ประชุมใหญ่กำหนดจำนวนของกรรมการบริหารพรรคตามข้อ ๒๔
- (๓) ให้หัวหน้าพรรคที่ได้รับเลือกตั้งใหม่เสนอชื่อบุคคลที่เห็นสมควรให้เป็นกรรมการบริหารพรรคในตำแหน่งต่าง ๆ ต่อที่ประชุมใหญ่โดยคำนึงถึงความอาวุโสทางการเมือง ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ ความเหมาะสมและการเสียสละให้กับพรรคจำนวนกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการบริหารพรรค ซึ่งที่ประชุมใหญ่ได้กำหนดตาม (๒) ในกรณีที่จำนวนกึ่งหนึ่งดังกล่าวข้างต้นเป็นจำนวนที่มีเศษให้หัวหน้าพรรคเป็นผู้เสนอชื่อบุคคลที่เห็นสมควรให้เป็นกรรมการบริหารพรรคเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคนเพื่อให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณาอนุมัติ
- (๔) ให้สมาชิกที่เข้าร่วมประชุมใหญ่เป็นผู้เสนอชื่อสมาชิก เพื่อให้ที่ประชุมใหญ่เลือกเป็นกรรมการบริหารพรรคในส่วนที่เหลือจนครบจำนวนตามที่ประชุมใหญ่กำหนด

การเสนอชื่อบุคคลที่เห็นสมควรให้เป็นกรรมการบริหารพรรคต้องพึงคำนึงถึงการให้มีผู้แทนจากภาคต่างๆ โดยทั่วถึงกันผู้ถูกเสนอชื่อเป็นกรรมการบริหารพรรคไม่จำเป็นต้องอยู่ในที่ประชุมก็ได้ แต่ผู้เสนอชื่อกับผู้รับรองและผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งต้องอยู่ในที่ประชุมใหญ่

ข้อ ๒๖ ให้คณะกรรมการบริหารพรรคอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี หรือจนกว่าจะมีการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ ซึ่งจะจัดให้มีขึ้นภายในเก้าสิบวันนับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วไป

ข้อ ๒๗ คณะกรรมการบริหารพรรคและกรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดจากสมาชิกภาพ

(๔) จงใจหรือเจตนาละเลยการแสดงรายการบัญชีทรัพย์สิน - หนี้สินต่อทางราชการ

(๕) ขาดการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคสามครั้งติดต่อกัน

(๖) ที่ประชุมใหญ่พรรคมีมติด้วยคะแนนเสียงสามในสี่ขององค์ประชุมให้ออก

(๗) เมื่อมีการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ตามข้อ ๒๖

(๘) เมื่อหัวหน้าพรรคลาออกให้ถือว่าความเป็นกรรมการบริหารพรรคสิ้นสุดลงทั้งคณะ

(๙) ตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคว่างลงสองในสามของจำนวนกรรมการบริหารพรรคทั้งหมดถือว่าหมดสภาพทั้งคณะรวมทั้งหัวหน้าพรรคด้วย

เมื่อตำแหน่งกรรมการบริหารว่างลงตาม (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) ให้หัวหน้าพรรคมีอำนาจแต่งตั้งกรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่งที่เหมาะสมเข้าทำหน้าที่แทนจนครบวาระของผู้ที่พ้นจากตำแหน่ง แต่ถ้าตำแหน่งที่ว่างลงนั้นเป็นตำแหน่งหัวหน้าพรรคตาม (๑) (๓) (๔) และ (๕) ให้รองหัวหน้าพรรคลำดับต้นทำหน้าที่แทน และให้อำนาจเรียกประชุมใหญ่ เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งหัวหน้าพรรคว่างลงเว้นแต่อายุตำแหน่งหัวหน้าพรรคเหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

ในกรณีตำแหน่งหัวหน้าพรรคว่างลงตาม (๒) (๔) และ (๕) ให้รองหัวหน้าพรรคลำดับต้นทำหน้าที่แทน และให้อำนาจในการเรียกประชุมใหญ่ เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ภายในสามสิบวัน

หากเกิดกรณีอื่นอันเป็นเหตุให้คณะกรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะและนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ข้างต้นให้หัวหน้าพรรคมีอำนาจในการเรียกประชุมใหญ่เพื่อดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ภายในสี่สิบห้าวัน

ในกรณีที่มีเหตุให้คณะกรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะให้กรรมการบริหารพรรคที่พ้นจากตำแหน่งอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่านายทะเบียนพรรคการเมืองจะตอบรับการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่

ข้อ ๒๘ คณะกรรมการบริหารพรรคมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) ดำเนินกิจการของพรรคให้เป็นไปตามนโยบายพรรค ข้อบังคับพรรค และมติของที่ประชุมใหญ่พรรค

(๒) ออกกฎระเบียบและจัดตั้งหน่วยงานต่างๆ เพื่อปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบายพรรคและข้อบังคับพรรค

(๓) กำหนดวิธีการคัดเลือกสมาชิกพรรค เพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกสภาท้องถิ่นตลอดจนการณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

(๔) พิจารณาจัดสรรเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในส่วนของพรรคและของผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรคโดยไม่เกินวงเงินที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ดังนี้

(ก) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ โดยจัดสรรเป็นจำนวนรวม ซึ่งพิจารณาตามจำนวนผู้สมัครรับเลือกตั้งที่พรรคยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(ข) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง โดยจัดสรรให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรคเป็นรายบุคคล

(๕) ควบคุมไม่ให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรคใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเกินกว่าวงเงินที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง

(๖) ดำเนินการและปฏิบัติการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๗) ให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งหรือถอดถอนคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ของพรรค คณะผู้บริหารพรรค คณะที่ปรึกษาพรรค คณะกรรมการต่างๆ ของพรรค คณะกรรมการรัฐสภาของพรรค คณะกรรมการการประสานงานและคณะอนุกรรมการต่างๆ ของพรรค

(๘) อนุมัติและขุบเลิกการจัดตั้งสาขาพรรคและองค์กรเสริมสร้างพรรค

(๙) อำนวยความสะดวก และกระทำการหรือสั่งการใดๆ เพื่อให้การดำเนินงานของพรรคเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเพื่อส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าของพรรค

(๑๐) กำหนดให้มีการประชุมใหญ่พรรคอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และรายงานกิจการด้านต่าง ๆ ต่อที่ประชุมใหญ่พรรค

(๑๑) จัดหาทุนและดูแลทรัพย์สินต่าง ๆ ตลอดจนบริหารการเงินและทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดของพรรคและสาขาพรรค

(๑๒) พิจารณารับบุคคลเข้าเป็นสมาชิกพรรคและพิจารณาลงโทษสมาชิกพรรค

(๑๓) แต่งตั้งและถอดถอนผู้ปฏิบัติงานของพรรคในกิจกรรมต่าง ๆ ของพรรค และคณะทำงานเฉพาะกิจทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

(๑๔) จัดตั้งแผนกต่าง ๆ ของพรรคตามสมควรเพื่อดำเนินการตามนโยบายของพรรคและให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ ลูกจ้างประจำหรือชั่วคราว

(๑๕) แต่งตั้งหรือถอดถอนนายทะเบียนของพรรค ผู้อำนวยการสำนักงานใหญ่พรรค รองโฆษกพรรค ผู้ช่วยเหรัญญิกพรรค ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานใหญ่พรรค หรือตำแหน่งอื่นตามที่เห็นสมควร

(๑๖) กำหนดอำนาจหน้าที่ให้กรรมการบริหารพรรคและผู้ปฏิบัติงานของพรรค ปฏิบัติ

(๑๗) อำนาจหน้าที่อื่นที่คณะกรรมการบริหารพรรคเห็นสมควร ซึ่งไม่ขัดต่อกฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับของพรรค

ข้อ ๒๕ กรรมการบริหารพรรคแต่ละตำแหน่งมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) หัวหน้าพรรค มีอำนาจหน้าที่

(ก) เป็นผู้แทนพรรคตามกฎหมาย และเป็นผู้รับผิดชอบในกิจกรรม ทั้งปวงของพรรค

(ข) เป็นประธานของคณะกรรมการบริหารพรรคและเป็นผู้เรียกประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคตลอดจนดำเนินการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค

(ค) เป็นผู้เรียกประชุมใหญ่ของพรรคตามความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรค และเป็นประธานของที่ประชุมใหญ่พรรคตลอดจนดำเนินการประชุมใหญ่พรรค

(ง) เป็นผู้เรียกประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการบริหารพรรคกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคและเป็นประธานของที่ประชุมตลอดจนเป็นผู้ดำเนินการประชุมดังกล่าว

(จ) เป็นผู้ลงนามประกาศ กฎระเบียบมติพรรคและคำสั่งพรรค

(ฉ) มีสิทธิยับยั้งมติของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค คณะกรรมการของพรรคหรือคณะกรรมการอื่น ๆ เพื่อขอให้มีการทบทวนมติในกรณีที่มีความจำเป็น แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสามวัน ซึ่งหากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่ามติของที่ประชุมนั้นมีผลใช้บังคับ

(ช) ในกรณีที่มีความจำเป็นในการดำเนินการทางการเมืองให้มีอำนาจปฏิบัติการในนามของพรรคได้ โดยความเห็นชอบของกรรมการบริหารพรรคไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการบริหารพรรคเท่าที่อยู่ในขณะนั้น และให้ถือว่าการดำเนินการนั้นเป็นมติพรรค

(๒) รองหัวหน้าพรรคมีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบตามที่หัวหน้าพรรคหรือคณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

(๓) เลขานุการพรรค มีอำนาจหน้าที่

(ก) เป็นผู้ตรวจสอบ และกำกับดูแลกิจการทั้งปวงของพรรคตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย และให้รับผิดชอบโดยตรงจากหัวหน้าพรรคหรือรองหัวหน้าพรรคในกิจการที่หัวหน้าพรรคมอบหมายให้ปฏิบัติ

- (ข) เป็นผู้เสนอรายงานต่อคณะกรรมการบริหารพรรค ที่ประชุมร่วมคณะกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคและต่อที่ประชุมใหญ่พรรค
- (ค) เป็นเลขานุการของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค ที่ประชุมร่วมคณะกรรมการบริหารพรรค และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคและที่ประชุมใหญ่พรรค
- (ง) เป็นผู้กำกับดูแลการบริหารงานของสำนักงานใหญ่พรรค
- (๔) รองเลขาธิการพรรค มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบตามที่เลขาธิการพรรคหรือคณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย
- (๕) เภรัญญิกพรรค มีหน้าที่ในการควบคุมรายรับ - รายจ่ายเงิน บัญชีทรัพย์สินหนี้สิน และงบการเงินของพรรคที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด
- (๖) โฆษกพรรค มีอำนาจหน้าที่
 - (ก) แลกเปลี่ยนที่ประชุมของพรรคและแถลงกิจการต่างๆ ของพรรค
 - (ข) ประชาสัมพันธ์งานของพรรคตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย
- (๗) กรรมการบริหารอื่นๆ มีอำนาจหน้าที่ตามที่หัวหน้าพรรค หรือคณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

ส่วนที่ ๒

คณะที่ปรึกษาพรรค

ข้อ ๓๐ ให้มีประธานที่ปรึกษาพรรค และคณะที่ปรึกษาพรรคขึ้นมากคณะหนึ่ง มีจำนวนตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคจะเห็นสมควร คณะที่ปรึกษาพรรคนี้ ประกอบด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคผู้อาวุโสของพรรค ผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้เชี่ยวชาญผู้มีประสบการณ์ในสาขาวิชาต่างๆ และผู้มีอุปการะคุณสนับสนุนทางด้านกิจกรรมแก่พรรค

ข้อ ๓๑ คณะที่ปรึกษาพรรคมีอายุอยู่ในตำแหน่งตามวาระ เช่นเดียวกับคณะกรรมการบริหารพรรค เว้นแต่ลาออกหรือถึงแก่กรรม

ข้อ ๓๒ คณะที่ปรึกษาพรรคมีหน้าที่ ดังนี้

(๑) คณะที่ปรึกษาพรรคจะได้รับเชิญให้เข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการบริหารพรรคแต่ไม่มีสิทธิออกเสียงในที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค เว้นแต่จะได้รับการร้องขอจากที่ประชุม

(๒) คณะที่ปรึกษาพรรคเสนอแนวความคิดเห็นต่อหัวหน้าพรรคหรือกรรมการบริหารพรรคได้ทุกโอกาส

(๓) การเสนอความคิดเห็น หรือการให้คำปรึกษาใดๆ เป็นการกระทำเพื่ออุดมการณ์และให้บรรลุนโยบายแห่งพรรค

(๔) คณะที่ปรึกษาพรรคจะจัดให้มีการประชุมหรือภายในพรรคย่อมกระทำได้ ภายใต้การสนับสนุนจากพรรค โดยหัวหน้าพรรคหรือเลขาธิการพรรคจะต้องได้รับทราบด้วย

หมวด ๘

องค์กรปฏิบัติงานของพรรค

ส่วนที่ ๑

คณะผู้บริหารพรรค

ข้อ ๓๓ คณะผู้บริหารพรรค

(๑) ให้คณะผู้บริหารพรรคเป็นองค์กรหลักในการดำเนินกิจกรรมของพรรค เพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดและตามมติของคณะกรรมการบริหารพรรค

(๒) หัวหน้าพรรคแต่งตั้งคณะผู้บริหารพรรคจากกรรมการบริหารพรรคโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรคมีจำนวนไม่เกินสิบห้าคนประกอบด้วย

(ก) หัวหน้าพรรค	เป็นหัวหน้าพรรค
(ข) รองหัวหน้าพรรค	เป็นผู้ช่วย
(ค) เลขานุการพรรค	เป็นเลขานุการ
(ง) รองเลขานุการพรรค	เป็นรองเลขานุการ
(จ) กรรมการบริหารอื่น ๆ	เป็นกรรมการ

ทั้งนี้หัวหน้าพรรคอาจเปลี่ยนแปลงตัวบุคคลและตำแหน่งได้ตามความเหมาะสม แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารพรรค

(๓) คณะผู้บริหารพรรคมีวาระอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระของคณะกรรมการบริหารพรรค เว้นแต่ลาออกหรือถึงแก่กรรม

ข้อ ๓๕ คณะผู้บริหารพรรคมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นองค์กรหลักในการทำงานประจำในนามของคณะกรรมการบริหารพรรค ตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

(๒) ควบคุมและกำกับดูแลให้กิจกรรมต่าง ๆ ของพรรคได้ดำเนินงานอย่างต่อเนื่องทั้งงานประจำและมติของพรรคที่ได้มีมติไว้

(๓) เสนอรายงานในปัญหาที่ส่งปวงต่อคณะกรรมการบริหารเพื่อดำเนินการต่อไป

(๔) ประสานงานกับสมาชิกพรรค กลุ่มการเมือง หรือองค์กรทางการเมืองต่าง ๆ

(๕) ออกระเบียบ และกำหนดแนวทางการบริหารงานของพรรคตลอดจนวางระเบียบด้านการคลังและทรัพย์สินของพรรคโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรค

ส่วนที่ ๒

คณะกรรมการพรรค

ข้อ ๓๕ ให้มีคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ของพรรคในด้านเศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง สังคม วัฒนธรรม การทหาร การต่างประเทศ วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม คณะกรรมการแต่ละฝ่ายอาจแยกย่อยเป็นส่วนต่างๆ ตามความเหมาะสม และให้สอดคล้องกับโครงสร้างของรัฐและระเบียบการบริหารราชการแผ่นดิน

ข้อ ๓๖ การจัดตั้งคณะกรรมการของพรรค

(๑) ให้คณะกรรมการบริหารพรรคให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ของพรรค

(๒) คณะกรรมการแต่ละคณะประกอบด้วยประธานกรรมการ รองประธานไม่เกินสามคน และเลขานุการหนึ่งคน นอกจากนั้นแต่ละคณะอาจจัดหา ผู้ปฏิบัติงานเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

(๓) คณะกรรมการฝ่ายต่างๆ มีวาระอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระของ คณะกรรมการบริหารพรรค เว้นแต่ลาออกหรือถึงแก่กรรม

ข้อ ๓๗ คณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ของพรรคมีหน้าที่ดังนี้

(๑) ศึกษาและพิจารณาปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น และพร้อมที่จะบรรยายสรุป ข้อศึกษาและข้อพิจารณานั้นๆ ต่อคณะกรรมการบริหารพรรค

(๒) ศึกษาและพิจารณาตลอดจนติดตามการบริหารราชการแผ่นดินของ รัฐบาลและเตรียมการในการเสนอข้อคิดเห็นนั้นๆ ต่อคณะกรรมการบริหารพรรค และต่อสาธารณชนหรือต่อรัฐสภา และรัฐบาลตามโอกาสและความเหมาะสม

(๓) เป็นองค์กรจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้แก่สมาชิกและสาธารณชน
ในนามของพรรค

ข้อ ๓๘ เอกสารข้อความที่เกิดจากคณะกรรมการของพรรคให้ถือเป็น
สิทธิของพรรคผู้ใดจะนำไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว โดยมีได้รับการยินยอมจากพรรค
แล้วย่อมผิดวินัยของพรรคอย่างร้ายแรง

ส่วนที่ ๓

คณะกรรมการรัฐสภาของพรรค

ข้อ ๓๙ คณะกรรมการรัฐสภาของพรรคแต่งตั้งโดยคณะกรรมการบริหารพรรค
ประธานกรรมการเป็นผู้เลือกกรรมการตามความจำเป็นและเหมาะสมแก่สภาและ
ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารพรรค คณะกรรมการรัฐสภาของพรรค
มีอายุอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระของคณะกรรมการบริหารพรรค เว้นแต่ลาออก หรือ
ถึงแก่กรรม

ข้อ ๔๐ ให้คณะกรรมการรัฐสภาของพรรคมีหน้าที่ ดังนี้

(๑) พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ญัตติ กระทั่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ของพรรคก่อนเสนอต่อคณะกรรมการบริหารพรรค สภาผู้แทนราษฎรหรือรัฐสภา

(๒) ประสานงานกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรครวมทั้งประสานงาน
ต่างๆ ในกิจการด้านรัฐสภาตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

(๓) รวบรวมเอกสารต่างๆ จากรัฐสภาเพื่อการศึกษาและติดตามบทบาท
ของรัฐสภาให้ทันกับสถานการณ์ทางการเมือง

ส่วนที่ ๔

สำนักงานใหญ่พรรค

ข้อ ๔๑ สำนักงานใหญ่พรรคเป็นศูนย์กลางในการปฏิบัติงานต่างๆ ของพรรคอยู่ในการกำกับดูแลของเลขาธิการพรรค โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานใหญ่พรรคและผู้ช่วยสามคนเป็นผู้รับผิดชอบ

ข้อ ๔๒ สำนักงานใหญ่พรรคประกอบด้วยหน่วยงาน ดังนี้
ฝ่ายบริหารมีหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

(๑) งานการเงินและบัญชี

(ก) จัดทำงบประมาณประจำปีของพรรค

(ข) จัดกิจกรรมหาทุน

(ค) จัดทำบัญชีรายจ่ายเงินของพรรค

(ง) จัดทำงบการเงินตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรค

การเมือง

(๒) งานประชาสัมพันธ์

(ก) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์สร้างภาพพจน์ที่ดีของพรรค

(ข) เสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างมวลสมาชิก

(ค) รับเรื่องราวร้องทุกข์ และติดตามผล

(ง) จัดทำแผนประชาสัมพันธ์พรรคทั้งในยามปกติ และในการรณรงค์

หาเสียงเลือกตั้ง

(๓) งานธุรการ

(ก) บริการในการจัดพิมพ์ รับ - ส่งเอกสาร

(ข) อำนวยความสะดวกในกิจการประชุมพรรค

(ค) จัดหาวัสดุอุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงาน

(ง) ดูแลความสะอาดเรียบร้อยและความปลอดภัยของสำนักงาน

ฝ่ายการเมืองมีหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

(๑) งานสมาชิก

(ก) รับสมัครสมาชิก ทำบัตร จัดเก็บทะเบียนประวัติ

(ข) การจัดตั้งสาขาพรรคหรือองค์กรเสริมสร้างพรรค

(๒) งานกิจการสภา

(ก) รวบรวมเรื่องจากการประชุมรัฐสภา และกรรมาธิการ

(ข) ติดตามวาระการประชุมรัฐสภาและผลการประชุมรัฐสภา

(ค) จัดทำเอกสารกับคณะกรรมาธิการของพรรคและกรรมการรัฐสภา

ของพรรค

(๓) งานประสาน

(ก) ประสานงาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรรมการบริหารพรรค
ผู้บริหารพรรค กรรมการของพรรค กรรมการต่างๆ ตลอดจนสมาชิกพรรค

(ข) เตรียมเอกสารต่างๆ เพื่อตอบได้ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง

ฝ่ายวิชาการมีหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

(๑) งานนโยบายและแผน

(ก) จัดการประชุมสัมมนาทุกระดับของพรรค

(ข) จัดทำบันทึกและรายงานการประชุม

(ค) ประสานส่วนราชการ และพรรคการเมืองอื่นๆ ตลอดจนองค์กร

เอกชน

(ง) จัดทำแผนงบประมาณเพื่อสนับสนุนการพัฒนาท้องถิ่น

(๒) งานกฎหมาย

(ก) ร่างกฎหมาย ญัตติ หรือกระทู้

(ข) ติดตามการดำเนินการยกร่างกฎหมายต่างๆ

(ค) งานบริการด้านกฎหมาย

(ง) ให้คำแนะนำทางกฎหมาย

(๓) งานข้อมูล

(ก) เตรียมข้อมูลอภิปรายให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรรมการบริหารพรรค ผู้บริหารพรรค กรรมการพรรค กรรมการต่างๆ ตลอดจนสมาชิกพรรค

(ข) จัดทำเอกสารวิชาการต่างๆ

(ค) จัดเก็บข้อมูลจากหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชน

(ง) จัดงานห้องสมุดการเมือง

(จ) จัดระบบบริการข้อมูลแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกพรรค และประชาชนโดยทั่วไปด้วยความรวดเร็ว

หน่วยงานดังกล่าวข้างต้น เลขานุการพรรคอาจเสนอให้มีการเปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็นของงานที่เข้ามาสู่พรรค โดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการบริหารพรรค

ส่วนที่ ๕

สำนักงานสาขาพรรค

ข้อ ๔๓ ให้มีสำนักงานสาขาพรรคเป็นหน่วยงานในการปฏิบัติงานต่างๆ ของพรรคในท้องที่ที่พรรคได้จัดตั้งสาขาพรรคโดยอยู่ในการกำกับดูแลของหัวหน้าสำนักงานสาขาพรรคตามความเห็นชอบของคณะกรรมการสาขาพรรค

ข้อ ๔๔ สำนักงานสาขาพรรคมีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

(๑) งานการเงินและบัญชี

(ก) จัดทำบัญชีรับจ่ายของสาขาพรรค

(ข) จัดทำงบประมาณประจำปีของสาขาพรรค

(ค) จัดทำงบการเงินตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรค

การเมือง

(๒) งานประชาสัมพันธ์

(ก) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจการของสาขาพรรคและให้ความรู้ทางการเมืองแก่ประชาชนในท้องถิ่น

(ข) รับเรื่องราวทุกข์และติดตามผล

(ค) จัดทำโครงการและแผนงานในการดำเนินกิจการของสาขาพรรค

(๓) งานสมาชิก

(ก) รับสมัครสมาชิกพรรคเพื่อจัดส่งให้สำนักงานใหญ่พรรคดำเนินการ

ต่อไป

(ข) จัดทำทะเบียนสมาชิกพรรคในท้องที่ไว้เป็นเบื้องต้น

(ค) ประสานงานกับสำนักงานใหญ่พรรค และสมาชิกพรรคเพื่อดำเนินการ
กิจกรรมของพรรค

(๔) งานธุรการ

(ก) จัดหาวัสดุอุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงาน

(ข) ดูแลความสะอาดเรียบร้อย และความปลอดภัยของสำนักงาน

(ค) บริการจัดพิมพ์ รับ - ส่งเอกสาร

หมวด ๕

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกสมาชิกพรรคเพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้ง
เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อและแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

ข้อ ๔๕ ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วไปในแต่ละครั้งให้
คณะกรรมการบริหารพรรค แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยความสะดวกเลือกตั้งทั่วไปจำนวน
ไม่น้อยกว่าห้าคน เพื่อทำหน้าที่คัดเลือกสมาชิกพรรคที่เหมาะสม และมีคุณสมบัติ
ถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
แบบบัญชีรายชื่อและแบบแบ่งเขตเลือกตั้งให้ครบตามจำนวนที่กฎหมายได้กำหนดไว้

ข้อ ๔๖ ในการคัดเลือกสมาชิกพรรคเพื่อส่งสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎรในนามของพรรคทั้งแบบบัญชีรายชื่อและแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง
โดยมีหลักเกณฑ์และวิธีการดังนี้

(๑) ให้สำนักงานใหญ่ของพรรคมีหน้าที่ในการรับสมัครสมาชิกพรรคผู้ประสงค์
ที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งในแบบบัญชีรายชื่อหรือแบบแบ่งเขตเลือกตั้งเพื่อเสนอต่อ
คณะกรรมการอำนวยความสะดวกเลือกตั้งทั่วไปพิจารณาคัดเลือก

(๒) ให้คณะกรรมการอำนวยการเลือกตั้งทั่วไปพิจารณาคัดเลือกสมาชิกพรรค ซึ่งเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติถูกต้องตามกฎหมาย มีความรู้ ความสามารถ เพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในนามของพรรค

ข้อ ๔๗ การตัดสินใจของคณะกรรมการอำนวยการเลือกตั้งทั่วไปที่คัดเลือกบุคคลลงสมัครรับเลือกตั้งให้ถือเป็นที่สุด เว้นแต่คณะกรรมการบริหารพรรคจะมีมติเป็นอย่างอื่นก็ให้ถือเอาตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคได้มีมติ

ข้อ ๔๘ ในการเลือกตั้งคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่น ให้คณะกรรมการสาขาพรรคประจำเขต หรือท้องที่และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคที่ได้รับเลือกตั้งในท้องถิ่นเป็นผู้พิจารณาแล้วแจ้งให้คณะกรรมการบริหารพรรคได้รับทราบและพิจารณาต่อไป

ข้อ ๔๙ ในกรณีไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือไม่มีการจัดตั้งสาขาพรรคให้ท้องถิ่นนั้นให้คณะกรรมการบริหารพรรคเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบ

หมวด ๑๐

การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกสภาท้องถิ่น

ข้อ ๕๐ ภายหลังจากเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วไปในแต่ละครั้ง ให้หัวหน้าพรรคเรียกประชุมบรรดาสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคในโอกาสแรกที่สามารถกระทำได้ก่อนเปิดประชุมรัฐสภาครั้งแรกเพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานด้านรัฐสภา

ข้อ ๕๑ การเสนอหรือรับรองร่างพระราชบัญญัติ ญัตติ หรือการเสนอ
กระทู้เรื่องใด ๆ ที่ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือนโยบายพรรคและข้อบังคับพรรคตลอดจน
การอภิปรายการลงมติในที่ประชุมสภาของผู้แทนราษฎร หรือรัฐสภาให้เป็นไปตามมติ
ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคได้มีมติไว้

คณะกรรมการบริหารพรรคอาจมีมติให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรค
ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ เว้นแต่เมื่อนั้นจะขัดหรือแย้งกับข้อบังคับพรรค
หรือหลักการพื้นฐานของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์
ทรงเป็นประมุข

ข้อ ๕๒ การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นอื่นซึ่งประชาชนเป็นผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งให้ใช้ข้อบังคับหมวดนี้โดยอนุโลม

หมวด ๑๑

แผนและกำหนดเวลาในการจัดตั้งสาขาพรรคการเมือง

ข้อ ๕๓ แผนและกำหนดระยะเวลาในการจัดตั้งสาขาพรรคการเมือง
ในท้องที่ใดหรือเขตเลือกตั้งใดให้ขึ้นอยู่กับพิจารณาของคณะกรรมการบริหาร
พรรคโดยสาขาดังกล่าวต้องมีสมาชิกพรรคซึ่งมีภูมิลำเนาตามหลักฐานทะเบียนราษฎร
อยู่ในท้องที่หรือเขตเลือกตั้งนั้น ๆ ไม่น้อยกว่าสามสิบเก้าคนขึ้นไป แต่ทั้งนี้ในวาระแรก
ต้องไม่น้อยกว่าภาคหนึ่งสาขาในระยะเวลาที่กำหนดในกฎหมาย

ข้อ ๕๔ ให้จัดตั้งสาขาพรรคได้ไม่เกินเขตเลือกตั้งละหนึ่งสาขา โดยดำเนินการ
ดังนี้

(๑) ให้มีสมาชิกผู้เริ่มจัดตั้งสาขาพรรคคณะหนึ่งเพื่อรวบรวมสมาชิกพรรคจำนวนไม่น้อยกว่าสามสิบเก้าคนขึ้นไป โดยจัดทำทะเบียนสมาชิกไว้

(๒) ให้ผู้แทนสมาชิกผู้เริ่มจัดตั้งสาขาพรรคตาม (๑) ในท้องที่หรือเขตเลือกตั้งนั้นๆ ยื่นแสดงความจำนงเพื่อขอจัดตั้งสาขาพรรคต่อสำนักงานใหญ่พรรค เพื่อให้คณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาอนุมัติ โดยจัดส่งบัญชีรายชื่อตาม (๑) ไปด้วย

ข้อ ๕๕ เมื่อคณะกรรมการบริหารพรรคได้อนุมัติให้ท้องที่ใดหรือเขตเลือกตั้งใดตั้งสาขาพรรคได้ให้มีหนังสือแจ้งต่อตัวแทนของสาขาพรรคนั้นตาม (๒) เพื่อดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคเป็นครั้งแรกภายในหกสิบวัน และเมื่อสาขาพรรคได้ประชุมสมาชิกสาขาเพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคแล้ว ให้แจ้งสำนักงานใหญ่พรรคทราบภายในสามสิบวันเพื่อให้หัวหน้าพรรคแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองภายในสิบห้าวันเพื่อดำเนินการตามกฎหมายต่อไป การประชุมสาขาพรรคดังกล่าวต้องมีสมาชิกเข้าประชุมไม่น้อยกว่าห้าสิบคนขึ้นไป

ข้อ ๕๖ เมื่อดำเนินการจัดตั้งสาขาพรรคในวาระแรกได้ครบภาคละไม่น้อยกว่าหนึ่งสาขาแล้วภายในกำหนดระยะเวลาห้าปีให้คณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาจัดตั้งสาขาพรรคขึ้นอีกภาคละไม่น้อยกว่าหนึ่งสาขา

ข้อ ๕๗ ให้มีคณะกรรมการสาขาพรรคคณะหนึ่ง ซึ่งเลือกตั้งจากสมาชิกสามัญซึ่งมีภูมิลำเนาตามหลักฐานทะเบียนราษฎรอยู่ในสาขาพรรคนั้นและมีอายุยี่สิบปี บริบูรณ์จำนวนเก้าคน โดยที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค ซึ่งประกอบด้วย

(๑) ประธานสาขาพรรค

(๒) รองประธานสาขาพรรค

- (๓) เลขานุการสาขาพรรค
- (๔) รองเลขานุการสาขาพรรค
- (๕) เภรัญญิกสาขาพรรค
- (๖) โฆษกสาขาพรรค
- (๗) กรรมการสาขาพรรคอื่นๆ อีกสามคน

กรรมการสาขาพรรคอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี แต่เมื่อพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้วมีสิทธิได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการได้อีก

ข้อ ๕๘ ในการเลือกตั้งกรรมการสาขาพรรคให้เลือกประธานเป็นลำดับแรกแล้วเลือกรองประธานหนึ่งคนและกรรมการสาขาพรรคอื่นๆ อีกเจ็ดคนการเสนอชื่อบุคคลที่ได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการสาขาพรรคจะต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าห้าคน ผู้รับรองและผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งต้องอยู่ในที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค

ข้อ ๕๙ ให้ประธานสาขาพรรคเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งกรรมการที่ได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามข้อบังคับพรรคข้อ ๕๗ (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗)

คณะกรรมการสาขาพรรค อาจกำหนดตำแหน่งอื่นใดเพิ่มเติมก็ได้แล้วให้ประธานสาขาพรรคแต่งตั้งกรรมการสาขาพรรคที่ได้รับเลือกตั้งตามข้อบังคับพรรคข้อ ๕๗ (๗) ดำรงตำแหน่งตามที่กำหนด

ข้อ ๖๐ ให้คณะกรรมการสาขาพรรคที่ได้รับเลือกตั้งตามข้อ ๕๗ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินกิจการให้เป็นไปตามนโยบายพรรค ข้อบังคับพรรคและกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง